

«Dette har vært en
veldig vanskelig
avgjørelse.»

MILJØVERNMINISTER
GURO FJELLANGERS MANTRA UNDER
PRESSEKONFERANSEN OM ULVEJAKT
SIST FREDAG.

Innhold:

Den usynlige damen

EUs miljøkommisær Ritt Bjerregaard er «like usynlig som CO₂». Det mener Brüssel-korrespondenter fra 32 ledende medier. Generalsekretæren i den norske Europabevegelsen tror Bjerregaard har for få venner i Brüssel.

• side 8

Til Beijing med bærekraft

Naturvernforbundet vil spise ris med de store. Nå satser organisasjonen på å bygge opp et kinesisk miljønettverk slik man har gjort i Russland og andre øst-europeiske land

• side 4

Litt artigere agenda

LA 21 er et vanskelig begrep å få oversikt over. Et nytt nettsted skal hjelpe folk til å få det totale overblikket.

• side 4

Burde vært EU-medlem

Ulvevalpen som gjemmer seg i bladverket er vanskelig å få øye på. Det kan bli enda vanskeligere å få øye på ulvevalper i Norge til sommeren. (Foto: Scanpix)

Ulveparet som skal skytes i Hedmark venter trolig valper. Nå blir det sannsynligvis ikke noe av fødselen. Dersom Norge hadde vært EU-medlem ville det neppe blitt noen ulvejakt. Det mener Morten Jødal i Europabevegelsen.

Jødal har tidligere arbeidet i Verdens Naturfond og har skrevet bok om naturvern i EU. EUs såkalte habitatdirektiv er svært strengt. Det beskytter arter og områder. Ved konflikter trekkes biologisk ekspertise inn i langt sterkere grad enn i Norge.

• side 3

– Trålerne bør rulle inn for godt

Lofotfiskerne opplever svart hav. Gunnar Album, fagkonsulent ved Naturvernforbundets Barentshavskontor, peker på elendig fiskeriforvaltning fra myndighetenes side. Han mener årets lofotfiske ideelt sett burde vært avlyst.

– Men det er umulig. Kystfiskerne bør

få fortsette, mens all tråling bør stanses umiddelbart, sier Album.

Tre år på rad har norske myndigheter tildelt torskekvoter langt over anbefalingene fra sin egen fagkompetanse. Fiskeriministeren innrømmer at torskebestanden i Barentshavet ser ut til å være halvert i løpet av to år.

• side 7

Natur & miljø Bulletin
 utgitt av Norges Naturvernforbund

Redaktør: Tom Erik Økland
Redaksjon: Jens Petter Toldnæs, Kristian Jahre
Adresse: Postboks 342 Sentrum, 0101 Oslo.
Besøksadresse: Skippergata 33
 Tlf: 22 40 24 00.
 Faks: 22 40 24 10.
 Direkte: 22 40 24 + 25 (Økland), 23 (Toldnæs), 24 (Jahre)
 E-post: redn@online.no

Abonnement:
 199/år (privatpersoner), 500/år (bedrifter)
Annonser: Tlf: 22 71 92 20.
 Faks: 22 71 92 38.
Trykking: Gan Grafisk. Trykket på 100% resirkulert papir.
Norges Naturvernforbund:
 Samme postadresse som N&M Bulletin. Web: <http://www.ngo.grida.no/naturvern>
 E-post: naturvern@naturvern.no

Neste utgave: 26.3.1999. **norsk fagpresse®**

Litt treig i tilslaget

I Frankrike blir skreien behandlet med stor varsomhet. Franske kokker vet nemlig at de har å gjøre med en av de beste råvarer havet kan tilby. I Norge er behandlingen mer brutal. Og da snakker vi ikke om sprengt koketorsk med svidd lever og rogn, vi snakker om vanstyring. Igjen er bestanden av norsk-arktisk torsk på vei tilbake. Det har den vært en stund, men det er først i år at myndighetene roper varsko.

“Torskbestanden i Barentshavet er halvert på to år”, forklarer fiskeriminister Peter Angelsen til NRK Nordland, og varsler kutt i kvotene fra inneværende år. Ministeren er alvorlig i tonen. Det høres ut som om han forklarer en slags naturkatastrofe. Som om det skulle ha åpnet seg et slags hull i havbunnen, hvor all torsken forsvant. Men, neida. Vi snakker om forvaltning.

La oss ta med ministeren og andre interesserte på en ørliten oppsummering: For 1997 anbefalte Havforskningsinstituttet (HI) i Bergen en torskekvote på 700 000 tonn. Fiskeridepartementet satt kvoten til 850 000 tonn. For neste kvote anbefalte HI 514 000 tonn. Departementet landet på 654 000 tonn. 1999-kvoten ble satt til 480 000 tonn, mens HI kun anbefalte 360 000 tonn. Sannheten er altså at Fiskeridepartementet årlig har sett vekk fra anbefalingene fra sin egen faginstans, og dermed satt torskekvoter som har medført bestandsreduksjon. Peter Angelsen lett formanende ord gjør ikke saken bedre. Ministeren beviser selv at han er litt treig i tilslaget, for å bruke sportsfiskerspråket. De som har vært ute en sommerkveld før vet at sent tilslag betyr null fisk.

På toppen av det hele framstår forvaltningen som en slags idiot. Visa fra sent 90-tall minner om visa fra sent 80-tall. Også da så man bort fra faglige anbefalinger, og tømte nesten havet for torsk. Det ser ut til at enkelte deler av norsk forvaltning aldri lærer. ■

ENERGISELSKAPET

ASKER OG BÆRUM AS

Energiøkonomisering er lønnsom reduksjon av energibruken uten at det går ut over innemiljøet. All energibruk har miljøkonsekvenser. Derfor er enøk så viktig for miljøet. Når det attpåtil er lønnsomt, hva nøler vi etter da?

Vi i Energiselskapet hjelper deg med gode enøkråd. Mange kjenner ikke til hva de kan gjøre. Ett tiltak forstår alle: Å slukke unødvendig lys. Men vi gjør det ikke likevel. Se etter nå om det er unødvendig lys inne eller ute.

Vil du vite mer, besøk gjerne våre nettsider, adresse <http://www.eabas.no>.

Vil du ha tilsendt mer informasjon, kryss av og send inn til Energiselskapet Asker og Bærum, PB. 13, 1355 Bærum Postterminal

☐ Vår nye enøkbrosjyre Enøk-guiden 98-99

☐ Idehefte for huseiere og husbyggere

Navn.....

Adresse.....

Stiftelsen Østfoldforskning

Vi vil ivareta skogens mangfold

Ulvne ville overlevd i EU

Dersom Norge hadde vært medlem i EU, hadde ulvparet vest for Glomma trolig fått leve i fred.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Ville ulvparet i Hedmark blitt skutt dersom Norge var EU-medlem? Nei, mener styremedlem i Europabevegelsen Morten Jødal. Jødal er tidligere ansatt i Verdens Naturfond. Han har skrevet bok om EU-medlemsskap ut fra et naturvernsynspunkt.

I strid med EU-direktiver

– Når det gjelder klassisk naturvern generelt tror jeg ikke et EU-medlemskap ville forandret så mye i Norge. I enkeltstående tilfeller, som for eksempel rovdysaken, ville det forholdt

seg annerledes. Norge ville neppe kunne gitt fellingstillatelse på disse ulvene. Det ville vært i strid med blant annet EUs Habitatsdirektiv og andre naturvern-direktiver, sier han.

Jødal viser til at EU har tradisjon for å trekke inn fagekspertise i langt sterkere grad enn i Norge når det oppstår konflikter.

– I en situasjon som dette ville biologer og økologer blitt hørt, sier han.

Ifølge Jødal er de til dels svært livskraftige rovdyrbestandene man finner i nedover i Europa et eksempel på at EU har en adskillig mer vellykket politikk når det gjelder artsvern.

Førstegangsforeldre

Det er høyst sansynlig at den jagede hunnulven i Hedmark er drept. Det mener Viggo Ree i foreningen Våre Rovdyr.

– Vi vet ikke eksakt hvor gamle disse dyra er, men vi tror at den yngste er født i 97. De er ihvertfall garantert førstegangsforeldre. Jeg tipper ulvene i Hedmark parret seg for få dager siden, sier Ree til N&M Bulletin.

Reaksjoner i Sverige

Både det svenske Naturvårdsverket, som tilsvarer vårt Miljøvern-departement, og Svenska Naturskyddsföreningen reagerer nå på den norske rovdyrpolitikken.

I et brev til Miljøvern-departementet skriver Naturvårdsverket at «den seneste utviklingen på svensk side desverre taler for at antallet ulvepar kan komme til å gå ned».

Dette står i skarp kontrast til miljøvernminister Guro Fjellangers beskrivelse av ulvestammens positive utvikling. Naturvårdsverket skriver videre at «den felles svensk-norske ulvestammen er svekket som en følge av hendelser på svensk side. Om Direktoratets (for naturforvaltning red. anm.) beslutning settes ut i livet innebærer dette naturligvis en ytterligere svekking».

Avslått i Sverige

Også Svenska Naturskyddsföreningen stiller seg hoderystende til norsk rovdyrforvaltning og retter, i et brev, en instendig oppfordring til Miljøvern-departementet om å gjøre om sitt vedtak. Organisasjonen viser blant annet til at Sverige nylig har avslått tre søknader om ulvejakt. ■

Norsk skipsfart støtter Naturvernforbundet

*Frequent-flexible-reliable
door to door transportation*
Containers (FCL/LCL), Break Bulk

<http://www.lysline.no>

Head office - Norway:

Lys-Line AS
Oslo
Phone: +47 22 12 20 00
Fax: +47 22 44 02 89
E-mail: lysline@lysline.no

Lys-Line (UK) Ltd.
Boston, Uincs.
Phone: +44 1205 312500
Fax: +44 1205 302422
E-mail: boston@lysline.no

Lys-Line (Ireland) Ltd.
Dublin
Phone: +353 1 678 1315
Fax: +353 1 661 2854
E-mail: norway.knot@lysline.no

Lys-Line (Holland) B.V.
Rotterdam
Phone: +31 10 429 4248
Fax: +31 10 429 4028
E-mail: holland@lysline.no

Nytt nettsted for LA21

Er du interessert i det lokale miljø- og utviklingsarbeidet i Wolverhampton, Girona eller Sørurn? Har du hørt om Fredrikstad-erklæringen, men lurer på hva den inneholder? Og hva har egentlig stortingspolitikkerne sagt om Lokal Agenda 21?

N&M Bulletin
JON BJARTNES

Uttrykket Lokal Agenda 21 sprer seg som et hissig virus gjennom offentlige dokumenter og en del andre papirer. Ligger du våken om natta og lurer på hva som egentlig ligger bak, eller kanskje heller: Hvordan du kan fylle begrepet med innhold? Tja: Har du internett kan hjelpen være kun få tastetrykk unna. Et nytt nettsted samler trådene og inviterer til surfing på den lokale miljøinnsatsens endeløse hav.

www.agenda21.no

Et konglomerat av offentlige og halvoffentlige aktører står bak det nye nettstedet, som hadde premiere forrige uke: Miljøverndepartementet, Kommunenes Sentralforbund, Stiftelsen Idébanken, ProSus, Grip og Miljøheimevernet. Redaktør er Idébankens Kai Arne Armann.

– Målet med nettstedet er å gjøre informasjon om Lokal Agenda 21-arbeid over hele verden tilgjengelig for flest mulig. Vi har stoff om og for alle de tre aktørgruppene i LA21-arbeidet: Offentlige instanser,

næringsliv og frivillige organisasjoner, sier Armann. Han er ikke redd for å slippe opp for stoff med det første.

– Det er faktisk forbausende mange som er med. Ikke minst i andre land. Besøker du sidene våre og blir i veven, får du øye på en verdensomspennende prosess som er ganske ukjent i Norge, sier Armann.

Linker og nyheter

På www.agenda21.no finner du bråtevis av linker til andre nettsteder, både i andre land og hos norske kommuner og

organisasjoner som har opprettet egne LA21-sider. Du finner også oppskrifter for hvordan en kommune kan gå i gang med en LA21-prosess, eksempler på aktiviteter som er i gang, og alle de bakgrunnsdokumentene det er mulig å savne. «Magasinet» er et elektronisk nyhetsbrev som inneholder nytt om smått og stort. Første hovedoppslag forteller at det sto ca. tusen artikler om LA21 i norske aviser i fjor, noe som er en stor økning i forhold til året før. Det er vesentlig lokalavisene som skriver om LA21.

Naturvernforbundet reiser til Kina

Naturvernforbundet drar neste uke til Kina.

Målet er å få til samarbeid med kinesiske miljøvernorganisasjoner.

N&M Bulletin
JON BJARTNES

Naturvernforbundets prosjektleider Dag Arne Høystad reiser til Beijing som medlem av miljøvernminister Guro Fjellangers delegasjon. Han skal ha flere møter med kinesiske organisasjoner.

Gjennom innsats i Øst-Europa har Naturvernforbundet fått erfaring i både samarbeid med og støtte til oppbygging av frivillige miljøorganisasjoner.

– Vi har vært med på å oppnå resultater når det gjelder organisasjonsutvikling i flere østeuropeiske land. Selv om det er store kulturelle og politiske forskjeller på Kina og de østeuropeiske landene, er det også en god del fellestrekk. I Kina som i Øst-Europa starter miljøorganisasjonene som aktivistgrupper med bare en håndfull medlemmer. Når de vokser trengs de samme tingene i Kina som i andre land: Kontorer, pc'er, penger til papir og frimerker og så videre. Vi håp-

er på myndighetenes støtte til å kunne bistå med den slags overfor de organisasjonene vi får kontakt med nå, sier Dag Arne Høystad.

I Beijing skal han blant annet presentere Naturvernforbundets Russland-prosjekter, og det internasjonale skoleprosjektet SPARE, som handler om sur nedbør og energioptimering.

Naturvernforbundets framstøt mot frivillige organisasjoner i Kina kommer som konsekvens av Miljøverndepartementets samarbeid med de kinesiske myndighetene.

Fjellanger skal på offisielt besøk. Hun skal blant annet ha møter med sin kinesiske kollega Xie Zhenhua, samt med ministrene for teknologi og kultur. Klimapolitikk og kulturminnevern er blant de største sakene på ministernes dagsorden. Blant de mindre er en avtale om norsk støtte til et lokalt økomuseum, og en avtale om kinesisk utgivelse av Fridtjof Nansens Institutt «Green Globe Yearbook».

Norsk skipsfart støtter Naturvernforbundet

At Wilhelmsen Lines
we leave
nothing to chance

Wilhelmsen Lines

Wilhelmsen Lines AS
Strandveien 20
P.O.Box 33
N-1324 LYSAKER
Norway
Phone: (47) 67 58 40 00
Telefax: (47) 67 58 40 80

Sikkerhet og Miljø er vår Verden

Konseptet med én pumpe i hver lastetank har hatt stor betydning både for konstruksjon av moderne tankskip og måten de blir operert på.

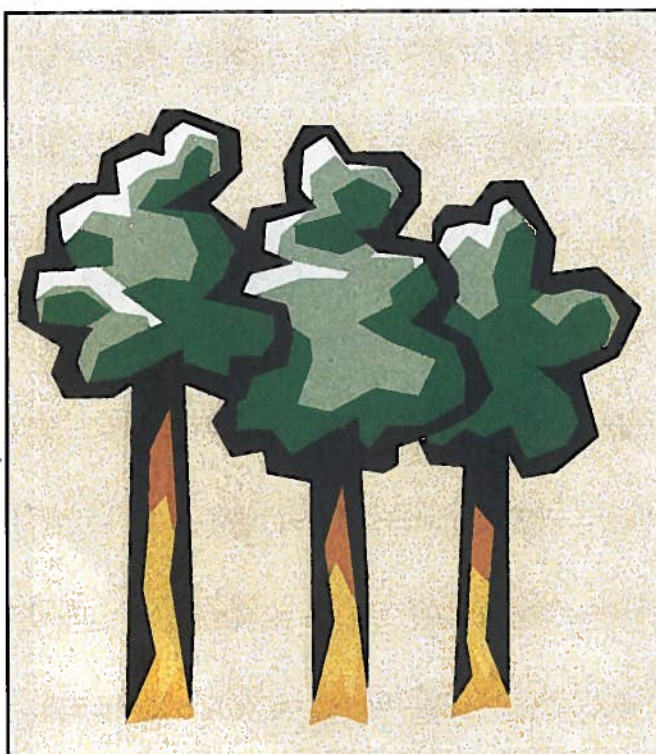
Med FRAMO pumpesystemer oppnåes:

- Full segregering av alle lastetanker
- Alle lasteførende rør lokalisert på dekk. Ingen rør eller ventiler inne i tankene
- Hurtig og effektiv tømning av lastetankene gir minimalt med rester og redusert slopmengde

Frank Mohn AS

Postboks 98, 5051 Nestun, Tlf 55 99 90 00 Fax 55 99 93 80

Hedmarkskogbruket

Skog i trygge hender

SEATRANS

PB 15
5043 HOP

Tlf.: 55 92 32 00 Fax.: 55 91 22 41

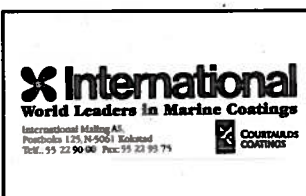
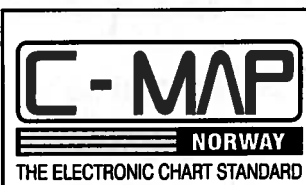

PETRO OIL

En trygg og sikker
behandling av
olje og forurenset vann
fra skip

Kragerø Næringspark, 3766 Sannidal. Tlf.: 3598 5510. Fax: 3598 5520.

Norsk skipsfart støtter Naturvernforbundet

Trondheim Havn
Pir-Senteret, 7005 Trondheim

LEIF HÖEGH & CO.

Etablert 1927

Leif Höegh & Co. ASA er et børsnotert rederi som direkte eller via datterselskaper opererer en flåte på 105 skip innenfor følgende hovedaktiviteter:

- Gasstransport
- Bil- og trailertransport
- Linjefart
- Transport av treforedlingsprodukter
- Transport av kjøle- og fryselast
- Tørrbulktransport
- Eierinteresser i:
 - Bona Shipholding (Tank/OBO skip)

Leif Höegh & Co. ASA, Boks 2596, Solli, 0203 Oslo, Norway.
Telefon: 22 86 97 00. Facsimile: 22 20 14 08. Telex: 79350

Briter protesterer mot dam

Storbritannia må skrinlegge planene om å støtte byggingen av den kontroversielle Ilusudammen i Tyrkia, krever britiske miljøvernere og opposisjonspolitikere.

Ifølge miljøvernere kommer anlegget, som ligger i det kurdiske kjerneområdet, til å legge 52 landsbyer og 15 byer under vann. Blant disse er den kurdiske byen Hasankeyf som har et berømt arkeologisk minnesmerke fra Middelalderen.

I alt 20.000 kurdere må flyttes på grunn av dammen, ifølge miljøvernere. Dammen, som er kostnadsberegnet til over 12,6 milliarder kroner, skal bygges over Tigris. (IPS) ■

Bangladesh vil bevare mangrove

Bangladesh har lagt fram en plan for å bevare et gigantisk mangroveområde som UNESCO, FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur, har listet opp som verneverdig.

Nær 300 kilometer langs Bengalbukta og 130 kilometer inn i landet ligger en mangrove-skog som er tilholdssted for en stor og variert mengde flora og fauna. Den mest kjente innbyggeren i skogen er nok den utryddelsestruede bengalske tigreren.

Denne måneden kunngjorde landets statsminister at regjeringen har satt av 650 millioner kroner til vern av det 1.400 kvadratkilometer store området på UNESCO-listen. (IPS) ■

**Sjøveien
er
miljøveien**

Oslo havnevesen
Tlf.: 22 91 00 00
Faks 22 91 00 01
E-post: firmapost@ohv.oslo.no
http://www.ohv.oslo.no

– Fjern trålerne fra lofotfisket

– Trålerne bør holde seg langt unna årets lofotfiske, mener Naturvernforbundets fiskerilekspert Gunnar Album.

N&M Bulletin
KRISTIAN JAHRE

«Frykter ny torskekrise». «Torskekrise, og det kan være ministerens skyld», «Rovfiske uttrykker torsken.»

Avisoverskriftene har vært dystre den siste tiden. Det er iferd med å bli svart hav nordpå. Beregninger viser at torskebestandens størrelse er halvert på tre år.

Men det hører mer til det dystre bildet i nord. Naturvernforbundet frykter at gytebestanden er mindre enn det forskerne mener er et «trygt biologisk nivå». Ikke et eneste årskull av det som skal bli lofottorsk de

neste seks - syv årene, er store nok for å gi fullgod ettervekst. Med andre ord kan vi stå foran en tung og langvarig ressurskrise.

Gyte den som gyte kan

– Hva kan gjøres for å bøte på situasjonen?

– Det aller viktigste nå er at mest mulig torsk får komme inn til Lofoten og gytt i år. Dermed er det et viktig poeng at mest mulig voksen torsk får overleve årets fiske slik at de kan komme tilbake å gyte også neste år, sier fiskerilekspert

Gunnar Album ved Naturvernforbundets Barentshavkontor.

– Hva skal vi gjøre for å få til det?

– Jo mer fisk som får gyte i år og som kan komme tilbake neste år, jo bedre er det. Det betyr at trålfisket på innsiget av torsk til Lofoten og på gytetorskens vandring tilbake til Barentshavet må stoppes. Også snurrevadfisket, som fungerer som en liten trål, bør stoppes i Lofoten og på andre gytefelt for torsken.

– Bør årets lofotfiske avblases?

– Ideelt sett burde det ikke fiskes i Lofoten i år. Men det er umulig. Da vil flere tusen mennesker bli stående uten inntekt. Kystfiskerne bør få fortsette, mens all tråling bør stanses umiddelbart, sier Album. ■

– Kystfisket er mer ressursvennlig

– Hvorfor skal kystflåten få fiske, og ikke trålerne?

– Trålerflåten fisker systematisk på fisk av mindre størrelse enn kystflåten. I tillegg har vi klare indisier på at det dumpes store mengder småfisk fra den norske trålerflåten. Kystflåten fisker på stor fisk med passive redskaper som garn, line, jukse og likende og er mest ressursvennlig. Dette er flåten fremtidig fiskeripolitikk bør baseres på. Derfor må den fisken som skal tas mens bestanden er svak, forbeholdes denne flåten slik at den fortsatt kan være ryggraden i kystbosetningen i Nord-Norge, sier Album. ■

Trosset ekspertenes advarsler

Både forskere og miljøvernere har advart myndighetene mot det voldsomme uttaket av torsk i Barentshavet.

– Torskekrise bør ikke komme som noen overraskelse, sier Gunnar Album til N&M Bulletin.

Han forteller at havforskerne har advart mot dette i mange år. Problemet er at de ikke er blitt tatt seriøst. Gang på gang har Fiskeridepartementet trosset advarslene fra sin egen fagetat, Havforskningsinstituttet. De siste tre årene er kvotene satt fra 25 til 33 prosent over forskernes anbefalinger.

Også Naturvernforbundet har advart mot krisa. I en uttalelse om fastsettig av kvoter for 1998 sa forbundet følgende i en pressemelding:

– Vi frykter at dette vil føre

oss inn i en ressurskrise lik den vi hadde på slutten av 80-tallet.

Trålerne vant kampen om kvotene

– Hvorfor blir ikke forskerne hørt?

– Det er den kapitalsterke delen av fiskerinæringen som har fått gehør for sine argumenter. Trålerinteressene i Fiskebåtredernes forbund og Norges Fiskarlag har presset på for å få kvotene opp, sier Album.

Han understreker samtidig at fiskarlagene i nord, som er de med flest medlemmer, ville ha kvotene ned. Disse har altså

blitt overkjørt av moderorganisasjonen.

– Ikke russernes fell

Album forteller at russiske trålere i Barentshavet i det siste har levert store mengder liten fisk. Fra mange hold har dette blitt ført som sannhetsbevis for at russerne har skyld i det som skjer i Barentshavet.

– Å legge hele ansvaret på russerne er faktisk feil. Norske trålere må ta sin del av skylda. De samme menneskene som legger skylden på russerne, er også talsmenn for å legge kvoten over forskernes anbefalinger, sier Album.

Han peker også på at det er lite produktivt å skyelde på russerne i forhold til videre samarbeid. ■

Like usynlig som CO₂

Mens vår egen miljøvernminister, Guro Fjellanger, er blitt mer synlig enn hun muligens setter pris på de siste dagene, er EUs miljøkommisær Ritt Bjerregaard «like usynlig som CO₂».

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Det franske bladet l'Expansion har fått Brussel-korespondenter fra 32 ledende medier til å gi karakterer til samtlige 20 EU-kommisærer. Konkurranseskommisær Karl van Miert topper listen og blir karakterisert som Europas mektigste mann. Langt lavere rangert finner vi den danske miljøkommisæren, Ritt Bjerregaard, på en 14. plass.

Hun er like usynlig som CO₂, heter det i det lite flatterende skussmålet fra l'Expansion.

For få venner

Generalsekretær i den norske Europabevegelsen, Gunnar Bolstad, tror Bjerregaard har for få venner i Brussel.

Først og fremst har hun lagt seg ut med institusjoner hun trenger for å få igjennom vedtak. Hun er for eksempel svært lite populær i EU-parlamentet, sier han til N&M Bulletin.

Ifølge Bolstad er det to hovedgrunner til at miljøpolitikken generelt står svakt i Brussel for tiden.

Ikke i vinden

Først og fremst er det vanskelig å få gjennomslag for miljøtanker når de går på tvers av næringsinteressene. Det andre er at miljøvern ikke er i vinden for tiden.

Bolstad mener utfordringene må være å finne miljømessige

rammebetingelser som næringslivet anser som rettferdige. Deretter prosedyrer som gjør at de lar seg gjennomføre.

Næringslivet trenger alltid tid til å snu seg. Da må miljø-siden evne å planlegge lenger enn to år av gangen, sier han.

For ordens skyld; EU-kommisjonens formann, Jacques Santer havnet på en 12. plass, to plasser foran Bjerregaard. Han karakteriseres som solid og modig, samtidig som han ikke har pondus nok og neppe egner seg til å være formann. ■

Norge størst på vindmølleparker

Statkraft vil svinge Norge opp fra det definitive bunnsjiktet på vindmøllefronten. Selskapet vil i løpet av året søke om etablering av tre vindmølleparker. Den største av dem er planlagt på Smøla, med 100 møller og samlet effekt på 150 megawatt. Ifølge Dagens Næringsliv vil dette bli verdens største vindmøllepark.

Møllene kan stå ferdig allerede i løpet av år 2000, men Statkraft er klar i sitt krav til en eventuell utbygging: Mer penger fra staten. ■

Kalenderen

11. mars: Seminar om miljøstatus for Østlandet, Oslo Rådhus. Arr: Østlandssamarbeidet, kontakt: Marit Allum Jørstad, Akershus fylkeskommune, tlf: 22 05 56 72.

13. - 14. mars: Lokal Agenda 21-seminar i St. Petersburg. Arr: Norges Naturvernforbund i samarbeid med russisk miljøbevegelse, kontakt: Aud Skaugen, tlf: 22 40 24 00.

16. mars: Foredrag om å overleve i Arktis, Vitenskapsakademiets lokaler, Oslo. Arr: Senter for høyere studier, tlf: 22 12 25 00.

22. mars: Seminar om vannkonflikter, Håndverkeren, Oslo. Arr: Norsk Vannforening og Norsk hydrologiråd, tlf: 67 14 27 23 eller 22 95 92 92.

23. mars: Foredrag om kvinnelige pionerer i kald botanikk, Vitenskapsakademiets lokaler, Oslo. Arr: Senter for høyere studier, tlf: 22 12 25 00.

25. - 26. mars: Arbeidsmøter om miljølov, Universitet i Tromsø. Arr: Juridisk fakultet, kontakt dr. Hege Brækhus, tlf: 77 64 41 93.

14. - 16. april: Internasjonal konferanse om utfordringer og konflikter innen landbruk og miljø i forbindelse med årtusenskiftet, Universitet i Warwick, England. Arr: ADAS, tlf: +44 1865 845 038.

16. - 17. april: Konferanse om frivillige organisasjoner og bærekraftig utvikling, Haraldvangen, Hurdal. Arr: Miljøheimevernet, tlf: 22 04 46 70.

27. - 28. april: Vassdrags- og energiseminar, Røde Kors Konferansesenter. Arr: Samarbeidsrådet for naturvern-saker (SRN), kontakt Jan Olav Nybo, tlf: 22 82 28 83.

18. - 20. mai: Connect '99, konferanse om utvikling av elektroniske samfunn. Arr: SINTEF, Truls Gjestland, tlf: 73 59 26 45.

1. - 3. juni: Internasjonal konferanse om integrert bærekraftig avfalls- og vannforvaltning i Danmark. Arr: The International Council for Local Environmental Initiatives, tlf: +45 451 69200.

4. - 6. juni: Landsmøte i Naturvernforbundet, Lom i Oppland. Arr: Norges Naturvernforbund, tlf: 22 40 24 00.

5. juni: FN's miljøverndag.

8. - 10. juni: ENS 1999, Solfaktor 2000, en konferanse om miljø, klima og energi; Arr: ENS (Environment Northern Seas Conference and Exhibition, tlf: 51 84 90 80.

5. - 9. juli: Eventyrhagen, Verdens Ende, Tjøme. Arr: Åse Harjo Schmidt og Marianne Leisner, tlf: 33 39 19 00.

1. - 11. august: Permakultur grunnkurs, Verdens Ende, Tjøme. Arr: Frederica Miller og Marianne Leisner, tlf: 33 39 19 00. ■